BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA

De geschiedenis van Lago op Aruba

DEPARTAMENTO ARUBIANA
2008

Inhoudsopgave

Introductie

Aruba was vóór de 20e eeuw een klein eilandje waar niet zo veel mensen woonden en waar het leven heel rustig was. De mensen werkten op het land, sommigen hielden zich bezig met het planten en verwerken van aloë, anderen met het planten van maïs. Sommigen mensen werkten in de fosfaat- of goudmijnen, weer anderen leefden van de visvangst. De mensen op Aruba hadden wel moeite met het vinden van een goede baan en de salarissen waren niet zo goed.

Dit veranderde allemaal na de eerste wereldoorlog. De komst van de olieraffinaderij op Aruba bracht heel wat veranderingen. Veranderingen voor de gelegenheid om te werken op Aruba, de economie, bevolking, overheid, het milieu en nog meer.

Men was blij dat een olieraffinaderij zich op Aruba wilde vestigen. De gezaghebber van Aruba, meneer J. Quast en de Amerikaanse kapitein R. Rodgers die de Lago vertegenwoordigde, maakten met elkaar een afspraak om de Lago te vestigen op het zuidoostelijk deel van Aruba.

Wat is een olieraffinaderij?

In een olieraffinaderij wordt ruwe aardolie, afkomstig van oeroud organisch materiaal (zoals planten en dieren) dat door miljoenen jaren onder zeer grote druk gevormd werd, omgezet in bruikbare fossiele brandstoffen en bouwmaterialen zoals asfalt, smeerolie, gasolie, kerosine, benzine en LPG of *Liquid Petroleum Gas.*

De belangrijkste werkzaamheden in een raffinaderij zijn:

1. Het raffineren: dit is het zuiveren van de ruwe aardolie van ongewenste stoffen.

2. De destillatie: het uitsplitsen van de ruwe olie in benzine, petroleum, stookolie, enzovoorts.
3. Het kraken: het omzetten van zwaardere oliën in lichtere.

Waar kwam de olie vandaan en waar ging het naar toe? Welke producten maakte de olieraffinaderij op Aruba?

De olie kwam uit het olieveld Mene Grande in het Meer van Maracaibo, Venezuela en werd naar Aruba vervoerd. Op Aruba werd de olie verwerkt om vervolgens vervoerd te worden naar de oostkust van de Verenigde Staten. De ruwe olie werd verwerkt tot benzine, dieselolie, stookolie, kerosine, etc.

De naam

De olieraffinaderij die in **1924** naar Aruba kwam heette Lago Oil and Transport Company. Misschien heeft je opa, oma of een grootoom hier nog gewerkt. De LAGO, was een dochteronderneming van Standard Oil Company uit New Jersey (later heette het EXXON).

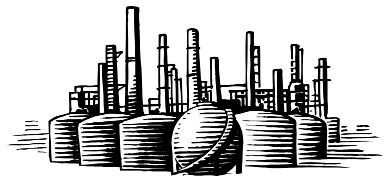
Bevolkingsaantal

In 1920 woonden op Aruba 8265 mensen. De Lago had een heleboel werknemers nodig voor al het werk. Omdat er niet voldoende arbeiders op het eiland waren, werden er van andere Caribische eilanden arbeidskrachten naar Aruba gehaald. Zo steeg het aantal bewoners behoorlijk. In 1948 woonden er op Aruba 47.585 mensen.
Bij de volkstelling van 1960 had San Nicolas meer inwoners dan Oranjestad.

Bevolkingssamenstelling

De 8265 mensen die in 1920 op Aruba woonden waren nakomelingen van indianen, negerslaven en blanke *settlers*. De mensen die bij de Lago gingen werken kwamen van overal. Er kwamen Amerikanen op Aruba wonen. Er kwamen mensen van de Nederlandse Antillen en van de andere eilanden uit het Caribische gebied. Vooral van de eilanden waar men Engels spreekt. Omdat de Lago een Amerikaans bedrijf was werd er voornamelijk Engels gesproken. Men ging dan

ook op zoek naar Engelssprekend personeel. Er kwamen ook mensen uit Suriname, Europa, Zuid-Amerika, China en andere landen.

Woonwijken

In het gebied van de Lago werden ook de huizen gebouwd voor het Amerikaanse personeel. Dit lago-dorp is bekend onder de naam 'de Colony', met zo'n 200 woningen.
Village: De groep immigranten van de verschillende Caribische eilanden ging zo dicht mogelijk in de buurt van hun werk wonen. Geld hadden ze niet om behoorlijke huizen te kunnen bouwen. De woonwijk *The Village* bestond uit houten hutten met golfplaten daken. Hierdoor groeide langzamerhand de "krotten"-wijk de Village.

Handel

Doordat de Lago op Aruba gevestigd was, werd Aruba interessant voor allerlei bedrijven. Handelaars uit verschillende landen zagen hier een mooie gelegenheid om een winkel te openen. Voor de verschillende handelsbedrijven kwamen er ook werknemers uit het buitenland op Aruba wonen en werken.

Economie

Door dit alles steeg de levensstandaard snel wat voor een klein eiland in het Caribische gebied een ongekende luxe was.

Automatisering

Vanwege de concurrentie van andere olieraffinaderijen in de wereld moest de Lago moderniseren. Na 1950 ging de Lago automatiseren. Door de automatisering

moesten er werknemers ontslagen worden. Van de 8300 mensen die in 1949 voor Lago werkten waren er begin jaren tachtig nog maar 1350 over.

Politiek

De overheid moest nieuwe takken van dienst in het leven roepen. De komst van de Lago-olieraffinaderij had ook op politiek terrein de nodige gevolgen. In het begin van de jaren dertig werd aan de Koninkrijksregering de wens kenbaar gemaakt dat Aruba zich wilde afscheiden van Curaçao en een rechtstreekse band wilde aangaan met Nederland. De leider van deze beweging voor 'separashon' was Betico Croes. Dit heeft geleid tot de Status aparte op 1 januari 1986.

Sluiting

Door de oliecrisis van 1973 ging de vraag naar olie omlaag. Het werd voor de Lago erg moeilijk om te blijven concurreren met andere raffinaderijen in het buitenland.
O.a. door de sterk verouderde raffinaderij en de daardoor oplopende verliezen besloot Exxon (Lago) de raffinaderij op Aruba te sluiten op 31 maart 1985.

Weer open

De raffinaderij heropende in 1991 onder de naam Coastal El Paso Oil Refinery Company. In maart 2004 werd de raffinaderij verkocht aan Valero Oil Corporation. Het sluiten van LAGO gaf de Arubaanse samenleving een economische tegenslag. Met de groei van de werkeloosheid in het vooruitzicht, ging ons eiland zich op volle kracht op de toeristenindustrie richten. De succesvolle ontwikkeling van het toeristisch product had tot gevolg dat er 3x zoveel toeristen naar Aruba kwamen. Nu is het toerisme de grootste inkomstenbron van de Arubaanse economie.

Literatuur

- Aruba : zijn geschiedenis in het kort / Johan Hartog
- Van Aloë tot olie: examenboek geschiedenis / Sissi Schwengle, Joop Walhain.
- Aruba met Lago, Aruba zonder lago / Monique Winkel
- Panorama San Nicolas (Sala Arubiana, brochure nr. 574)
- Reishandboek Aruba / Rien van der Helm

Bijlagen:

Brochure "Bo bishita na Lago"